

Prosper Mérimée na scenie jeleniogórskiej

Teatr Dolnośląski w Jeleniej Górze podjął się wystawienia „Teatru Klary Gazul, aktorki hiszpańskiej” Prospera Mérimée’go, wybitnego i wszechstronnego pisarza francuskiego romantyzmu, prozaka, dramaturga, historyka, epistolografa, tłumacza literatury rosyjskiej. Autor m. in. sfilmowanego niedawno przez J. Majewskiego „Lakisa” urodził się w 1803 r., u progu epoki burzliwych przemian, wojen napoleońskich, wstrząsów politycznych we Francji. Studiował prawo, wiele czytał, był przyjacielem wielu znakomych pisarzy romantyzmu m. in. Stendhala. Do pierwszych utworów pisarza należy właśnie wydany w 1825 r. „Teatr Klary Gazul”, który składa się z kilku dramatów i jednoaktówek (m. in. „Hiszpanie w Danii”, „Kobieta jest diabłem”, „Atrykańska miłość”, „Inez Mendo albo przesąd zwyciężony”, „Karoca świętych sakramentów”). Już w tytule zawarta jest mityfikacja, pomysł typowy dla romantyzmu. Autor – pod pseudonimem Józefa Estrange – prezentuje jako

niby tłumacz dzieła całkowicie wymyślonej Klary Gazul. Zarówno mityfikacja, jak i literacki debiut Mérimée’go udały się w pełni. Sztuka miała świecić triumfy jednak dopiero w dwudziestym wieku.

Teranem akcji jest Hiszpania, pod którą jednak ukrywa się zasztyrowana ówczesna Francja. W taki to wygodny sposób Mérimée mógł atakować niektóre cechy współczesnej obyczajowości: fanatyzm daktynalny, klerykalizm, obskurantyzm. Przedmiotem zainteresowania autora – jak pisała Anna Tatariewicz – „jest przede wszystkim natura ludzka w swych gwałtownych, pierwotnych odruchach, które odnajdują zarówno w prymitywnych mieszkańców Korsyki czy Hiszpanii, jak i u poryckich świętaszków. Ten bliski Stendhalowi kult mocnych, niezafaluszonych uczuć w połączeniu z niechęcią do wielkich słów, sentymentalizmu, patosu, decyduje o swobodnym obliczu pisarza”.

W Teatrze Dolnośląskim zrealizowano trzy jednoaktówki z tomu

„Klary Gazul”: „Kobieta jest diabłem”, „Niebo i piekło” i „Karoca świętych sakramentów”.

W sztukach występują m. in. Tadeusz Kozłowski, Lidia i Marian Maksymowiczowie, Rajmund Wolff, Stefan Mienicki, Janusz Michalewicz. Colość reżyserowała Wanda Kozłowska, scenografię opracowała Zofia Piętrusińska, muzykę – Bogdan Dominik, a choreografię – Zofia Adruszkiewicz. „Teatr Klary Gazul” obejrzą 6, 13, 15, 16 bm, mieszkańcy Lubania, 9-11 – Legnicy, 17-18 Dzierżonowa oraz 22-23 – Cieplic. Wreszcie w dniach 24-25 października teatr będzie gościł w Bolesławcu.

(mor)